

liti, če hoče kdo biti član telovadnega društva. Izraža še enkrat svojo hvalo telovadcem iz Ljubljane z željo, da bi njun obisk kmalu imel dejanski uspeh.

Nato nastopi cela vrsta mladeničev-govornikov. Iznenadil nas je pred vsem Jožef Krol, kmečki sin iz Smarjete pri Pliberku na Koroškem, ki je prinesel pozdrave S. K. S. Z. na Koroškem, izobraževalnega društva „Lipa“ v Velikovecu, bralnega društva v Dobrlivasi, Skocijanu, delavskega društva na Prevaljah in posebno od katoliško-narodnih mladeničev na slovenskem Koroškem. Na tem mladeniču, ki se v šoli ni učil slovenski ne pisati ne brati, ki ga je hlapec v domači hiši moral obojega učiti, ki pa je govoril pravilno slovenščino, katere mu je tekla gladko in ljubko, kakor potoček v dolini, smo občudovali, kaj premore navdušenost in vztrajnost. Na tako mladino zidamo boljšo bodočnost slovenskega naroda na Koroškem.

Govorili so še naslednji mladeniči: Kranjc od Sv. Bolkanka, Sparl iz Jarenine, Poljanec od Sv. Antona v Slov. gor., Brezner od Sv. Turija v Slov. gor., Rožkar od Sv. Benedikta, Hauptman od Sv. Križa nad Mariborom, Urbanič od Sv. Ane, Fr. Borko od Sv. Antona, Felicijan Jakob iz Vurberka. Izražali so z veliko navdušenostjo in s spretnimi besedami prelepe misli, ki so se gibale okoli ideje-osrednice, ideje versko-narodne.

K besedi je še bil oglašen g. kaplan Ivan Bosina, ki z ostrimi besedami ožigosa protijudsko počenjanje slovenskih liberalcev, ki odtujujejo učeno se mladino veri in hočejo tudi kmečko mladino vloviti v svoje zanjke. Predlaga to-le resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta:

„Slovenski mladeniči, zbrani na mladeniškem shodu pri Sv. Trojici, odločno protestirajo proti pohujštvu delovanju naših liberalcev, ki s svojimi lažnauki in s svojim časopisjem spravljajo našo djajstvo ob vero in pravo ljubezen do domovine, kakor se to godi v Celju in drugod, kakor tudi protitemu, da s hinavsko pobožnostjo priprostemu ljudstvu mečejo pesek v oči.“

Naposled se dr. Hohnjec zahvali prirediteljem in pospeševateljem mladeniškega shoda, kakor tudi vsem udeležencem ter sklene zborovanje z vsklikom: Z. S. M. naj živi in napreduje!

Mladeniški shod se je potem završil tam, kjer se je začel, v cerkvi, kjer so bile slovesne litanije s sv. blagoslovom. Bil je veličasten ter bo gotovo obrodil mnogoteri dober sad. Naj živi njegov naslednik na kakšnem drugem kraju!

Mladenškemu shodu pri Sv. Trojici so došli sledeči brzojavni in pismeni pozdravi:

Maribor. Slovenski narod čaka boljša in lepša bodočnost, ker ima tako vrlo mladino. Živeli slovenski mladeniči, zbrani pri Sv. Trojici. Drž. poslanec dr. Korošec.

Maribor. Na tebe, zlata, o mladina — Upa tužna domovina. Slovanska brata Ciril in Metod blagoslovita vas in vaše delo! Vedno z vami mariborski bogoslovci.

Maribor. Naprej, neprestano veslajmo. Uredništvo „Našega Doma.“

Maribor. Naprej zastava slovenskih mladeničev! Bog daj obilo uspeha. Slov. kat. izobr. dr. v Studencih.

Maribor. Našim prijateljem, katoliško-narodnim mladeničem pošilja rodoljubne pozdrave uredništvo „Slov. Gospodarja.“

Ob enem pa se je tudi rešilo servitutno vprašanje. Kmetje so namreč imeli staro pravico, v graščinskih gozdih sekati drva in pasti živino. To pravico pa so morali zopet graščaki odkupiti kmetom, oziroma jim odstopiti primerne dele gozda; le tam, kjer prave mere omenjene pravice ni bilo dognati, je smelo ostati pri starem, toda le s tem pogojem, da ne bo trpelo gozdarstvo.

Kmeti si torej popolne svobode zares ni kupili težko; ali pa mu je tudi prinesla one blagovitosti, ki se mu je obljubovala, je vprašanje, na koje si naj sam da odgovor; po 60letnem izkustvu mu je to že mogoče. Zanimivo je slišati, kako se je tedaj, ko je odprava podložništva bila zakonito proglašena, izrazil modri in kmetu iskreno udani nadvojvoda Ivan: „dejal je: „Na eni strani so se kmetu odvzele dolžnosti, ki jih je bil vajen in ki so ga tlačile; glejte, da ga za to v njegovih upih ne prevarite, nalože mu večje! Dolžnosti, ki so je doslej nosile gosposke, kakor uprava, patronati, šole, navadnosti, podpore itd., nehajo ter odslej zadenejo državo, ki bo si pa sredstev za nje zopet morala iskati pri kmetih.“ Vsaka stvar pač ima dve strani, solenno in senčno; gotovo je, da bi danes, ko je posle tako težko dobiti in so tako dragi, tlaka bila silno težavna; na drugi strani pa je zopet davek zelo obcuten, kajti vsaka blagodat, ki si jo kmet danes po državi naklanja, ga stane denar. Vsi tedaj je po odpravi podložništva gospodarstvo kmetovo postalo čisto denarno in življenje njegovo hud boj za denar, tem huji, ker v njem navadno podleže oni, ki je manj prekanjen in ki se drži pota poštenosti.

(Dalje prihodnjik.)

Wildon. Vsem na shodu zbranim mladeničem pošilja iskrene pozdrave Janko Wela in Lojze Pos.

Buče. Praznik mladeničev bodi pozdravljen. Zveza naj zveže srca in razum. Živeli, slovenski mladeniči na zborovanju pri Sv. Trojici. Krepek F., Korošec J.

Zavrč. Slovanska apostola sv. Ciril in Metod naj izprosita, da bi mladeniški shod obrodil obilno dobrega sadu. Bralno društvo v Zavrču.

Slovenska Bistrica. Mladeniči, le krepko naprej, veri in domu zvesti vselej, naj Zveza nam Bog blagoslovi, da pridejo lepši nam dnovi. Laporski mladeniči.

Rožni dol pri Köflachu. Zbranim tovarišem pošiljamo iskrene pozdrave. Zalosti nas, da se mi ne moremo tega shoda udeležiti. Mnogo slovenskih mladeničev v Rožnem dolu. Ferdinand Fras.

Zader v Dalmaciji. Zadržan na orožnih vajah vas vrle in neustrašene mladeniče, vas hrabre bojvnike za našo sveto stvar najprisrčneje pozdravljam. Iskreno želim, da bi se vsi mladeniči Slovenskih gorice zbrali pod zastavo Z. S. M. Mladeniči! V združenju je moč, v združenju je naša zmaga, v združenju je bodočnost naše domovine. Vrli mladeniči, le vedno neustrašeno naprej! Franc Makso Kramberger.

Suša.

Kakor drugi poslanci, tako so tudi poslanci Slovenske kmečke zveze glede suše na Spodnjem Štajerskem opozorili vlado, da začne pravočasno s podporno akcijo za hudo prizadeto kmečko prebivalstvo. Poslanci Rožkar, dr. Korošec, Pišek, dr. Benkovič in tovariši so stavili ta-le nujni predlog:

„Slabe posledice letošnjega vremena so se tudi že na Spodnjem Štajerskem pokazale v taki obliki, da nas obkrajajo težke skrbi zaradi bližnje bodočnosti našega kmečkega prebivalstva.

Nastopilo je že pomanjkanje krme. Če se tudi vreme spremeni, dobljena krma ne bo zadostovala. V prvi vrsti preti torej nevarnost nadaljnjemu razvoju naše živinoreje. Naši posestniki, kakor mnogi samostalni kmečki delavci, n. pr. viničarji, so se zadnji čas s posebno vnemo posvetili živinoreji in so si z velikimi žrtvami priskrbeli mnogoštevilo živine. Sedaj pa sila že terjajo od naših živinorejcev z britko nujnostjo, da zmanjšajo pod srmatno nizkimi cenami število svoje živine. Košnja je dala letos le četrtino, v krajih s posebno ugodnimi razmerami komaj polovico navadne množine sena. To seno pa se mora mnogokje že sedaj uporabljati, ker je paša ožgana in je vsaka zelena krma postala žrtev suše.

Nihče se ne bo čudil, da so živinski rejmi prenapolnjeni in da so živinske cene strašno padle.

Pomanjkanje krme se ne bo odstranilo, če se tudi sedaj še vreme ugodno spremeni. Suša, ki vlada, je uplivala na vse rastlinstvo, ki pride za živino v poštev in ki se je spraviti letos pod streho; tudi nadaljno dobavo krme je uničila ali vsaj znatno omejila.

Z ozirom na te okoliščine smatramo za najsvetejšo dolžnost države, da stori najhitreje vse korake, da reši našo živinorejo pretečega propada.

Vendar ne samo akcija v svrhu, da se prepreči v naših krajih pomanjkanje krme, je potrebna, ampak tudi vse predpriprave se naj izvršijo, ki so potrebne, da se omili neizogibna beda, ki splošno preti letos našemu ljudstvu. Zitate vrste so dale le srednjo letino, oves in ječmen sta ostala za najskromnejšimi pričakovanji. Turšica in krompir sta vsled suše zaostala v rasti, in slaba letina je gotova stvar. Celotno trte in sadna drevesa so trpela v suši, jagode in sadje odpada. V vsakem oziru se je torej bati slabe letine.

Naše prebivalstvo na kmetih stoji torej pred žalostnimi časi, pomanjkanje in beda se mu bližajo. Le hitra in pa blagohotna pomoč bi se znala za braniti najhujše bedno stanje.

Kot sredstva za odpravo smatramo: takojšnje ustavljanje davčnih eksekucij, popolen odpis davkov, in vsa ona sredstva, ki jih je navedla c. kr. kmetijska družba v svoji ulogi na c. kr. poljedelsko ministrstvo z dne 24. junja 1908, št. 2447.

Na podlagi teh izvajanj stavijo podpisani poslanci predlog:

Visoka zbornica naj sklene: C. kr. vlado pozivamo, da pride kmečkemu prebivalstvu na Spodnjem Štajerskem (okrajna glavarstva Maribor, Ljutomer, Konjice, Ptuj, Celje, Slovenjgradec), ki je vsled pomanjkanja krme in splošne slabe letine hudo prizadeto, z vsemi sredstvi na pomoč, ki so ji na razpolago.“

Državni zbor.

Zbornica je slabo obiskana. Na dnevnem redu so različni nujni predlogi, ki so jih stavili poslanci, ki so s sedanjem vlado nezadovoljni. Nujni predlogi se ozirajo večinoma na zadeve, ki so res nujne, ki pa se z nujnim predlogom nikdar ne rešijo in ne morejo rešiti. Ako se nujni predlogi tudi sprejme, se ne doseže več, nego da se vlada po-

zove, naj v tej ali oni zadevi hitro postopa. Tudi češki Nemci so vložili več predlogov zaradi jezikovnih razmer na Češkem. Toda ne gre se jim v trenutku toliko za to zadevo, kakor za to, da pokažejo svojo nezadovoljnost z nemškimi ministroma Pradetom in Deršatom, ki sta jim že predolgo ministra. Drugi možje bi radi, postali ministri, da vlečejo mastne ministrske plače.

Suša dela poslancem veliko skrbi in splošno se trudijo, da bi obvarovali ljudstvo bede. Tudi naši slovenski poslanci so v tem oziru stavili svoj nujni predlog. V njem se ozirajo tudi na vlogo c. kr. kmetijske družbe za Štajersko, ki se je vposlala poljedelskemu ministru. Družba zahteva v njej: dovoz sena in slame v kraje, kjer je pomanjkanje; dovolitev znižanih tarifov na železnica za prevažanje krme; podpore; dobavo travniških semen; natančne poizvedbe o škodi; prepoved izvoza krme iz Avstrije; neovirano klanje domače živine in prodaja taiste; dobava otrobov od c. kr. vojaškega ararja itd. Tudi naši poslanci so se pridružili tem zahtevam.

Poslanec Rožkar in dr. Korošec sta interpelirala finančnega in ministra notranjih zadev, ako je voljan finančni minister ustaviti nadaljne davčne iztirjatve od po suši prizadetih, in določiti da se njim odpiše tekoči davek po razmerju škode. Nadalje, da poskrbita obadva za zadostno podporo tistim, ki pridejo v bedo.

Poslanec dr. Korošec in Rožkar sta nadalje stavila interpelacijo, da se pri podpori vsled pomanjkanja krme in pomanjkanja živeža ozira tudi na samostojne kmečke delavce, n. pr. na viničarje in druge.

Somišljeniki! Somišljenice!
Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalce „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovincem!

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 3. julija: Poljedelski minister Ebenhoch je izjavil danes v zbornici, da poizveduje po vseh kronovinah, koliko škode je prizadela suša poljedelstvu. — V Pragi je zborovala trgovsko-politiška centrala o trgovsko-politiških vprašanjih. — Dunajski magistrat je prepovedal laškim branjevcem na Dunaju, ker so sklenili med seboj kartel v škodo domačim branjevcem, branjišča.

Dne 4. julija: Poslanec dr. Benkovič je vložil nujni predlog za po toči oškodovane posestnike na Bizeljskem. — Ruski ministrski svet je sklenil, da predloži dumi načrt zakona o delavskem zavarovanju.

Dne 5. julija: V Pragi se je otvoril danes drugi češko-slovanski ženski shod. — Papež Pij X. je izjavil nasproti kapiteljno vatikanske bazilike, ki mu je poklonil Petrov novčič, 10.000 lir, da občuduje baziliko sv. Petra in da želi, da počiva v cerkvi sv. Petra.

Dne 6. julija: V praškem nemškem gledališču je med predstavo nastal vsled tega, ker dame niso hotele odložiti svojih visokih klobukov, tak skandal, da so merali s predstavo prenehati. — Srbsko vojno ministrstvo je sklenilo, da se na novo uniformira vse srbsko častništvo. — V Paragvaju v južni Ameriki je vzbuhnila vojaška revolucija.

Razne novice.

* **Vollna pravica** za štajerski deželni zbor je sicer že dolgo na dnevnem redu, a Narodna stranka se vedno nima o njej jasnih pojmov, kakor nam to dokazuje govor dr. Božiča na zboru liberalnih zaupnikov dne 28. junija v Celju. Narodna stranka se je popolnoma postavila na podlago, ki jo zavzema nemška večina, in si dovoljuje le nekatere popravke na njej. Tako delajo kratkovidni ljudje, ne pa opozicija, ki hoče za svoj odpor imeti tudi zaslonbo v ljudstvu. Velik narodnjak dr. Božič je zahteval v Celju v imenu Narodne stranke enega poslanca za slovenske trge in mesta, v splošni skupini štiri in v kmečkih občinah deset slovenskih poslancev. Iz tega se vidi, da je Narodna stranka že pustila past slovenske zahteve glede veleposestva in obrnih zbornic, sicer pa se, izvzemši število slovenskih poslancev popolnoma postavila na stališče nemških nacionalcev. Seveda pa zahteva ta „bogateloška“ stranka tudi, da se odvzamejo škofom virilni glasovi. Bodite na eeli črti narodni in demokratični, s polovičarstvom pa ne boste dosegli nobenih uspehov! Nezrela politika Narodne stranke nam more samo škodovati.

* **Profesorski izpit** iz naravoslovja je naredil g. Peter Sorli, član „Zarje“ v Gradcu. Cestitamo!

* **Razpisano** je mesto učiteljice v Seli, pošta Ptuj. Prošnje do 30. t. m. — V Veržetu, p. Križevci je razpisano mesto nadučiteljice in šolskega vodje.

* **Odvetniški izpit** je naredil v Trstu dr. Al. Bratkovič, odvetniški koncipijent v Mariboru.

* **V Bad-Gasteinu** je umrl dne 4. t. m. slovenski zdravnik g. dr. Josip Weingerl, star 64 let. Pogreb je bil veličasten. Dasi Slovenec, je bil vendar povsod priljubljen. Svoje narodne dolžnosti je tudi v tujini vsikdar zvesto sploval.

* **Za S. K. S. Z.** Dijak L. eno jubilejno krogo, dijak Š. 1 K za izgubljeni stav, drugi dijak 5 K. Hvala lepa, mladi somišljeniki!

* **Za S. K. S. Z.** se je nabralo pri šalji licitaciji ene viržinke in ene buteljke vina v gostilni M. Muršeca pri Sv. Petru niže Maribora 9 kron 33 v. Zasluga gre pridnemu mladeniču Janezu Fabijanu. Bog plati vsem!

* **Mladeniški znaki.** Opozarjamo naša društva na krasne mladeniške znake, ki se dobivajo pri S. K. S. Z. in stane komad 80 vin. Društva jih naj skupno naročajo za svoje člane, ker s tem olajšajo delo sebi in nam. Naročilu se naj blagovoli priložiti 10 vin. za poštnino.

* **Mladeniči!** Ustanovljajte mladeniške zveze! Širite našo mladeniško organizacijo v vsako, tudi najbolj skrito vasico. Navod za snovanje mladeniških zvez, vam radevolje daje S. K. S. Z. v Mariboru. Fantje, zdaj pa le na delo! Vsaka župnija naj ima svojo mladeniško zvezo. Ali ste si že naročili znake? Posežite po njih, dokler jih je še kaj v zalogi!

* **Slovenska kmečka zveza** poziva slovenske župane, da pri poizvedovalnih korakih, ki se bodo vršili zaradi škode po suši in osobito zaradi pretežega pomanjkanja krme, poročajo za ljudstvo zelo blagohotno in kolikor mogoče hitro. Samo na ta način se bo dalo res kaj koristnega dobiti za kmečko prebivalstvo.

* **Katoliški se vabijo,** da se udeležijo jubilejnega romanja v Lurdu, ki se priredi dne 10. avg. iz Dunaja. Natančnejša poročila pošlje zastoj vlč. g. Jakob Kukulski, Dunaj, III-3, Rennweg 5, ali pa vlč. g. Ignac Hortežek, kaplan, Dunaj, XIII. Javiti se je treba do 25. t. m.

* **Slov. dij. zveza** ima v zalogi še precej razglednic. Naročajo se v počitnicah pri tajniku: Fran Kovač, štud. jur., Ljubljana, Ravnikarjeve ulice 10. Naši somišljeniki naj ne zamude nobene prilike pri raznih veseljah, da ne bi razpečevali naših razglednic!

* **Slovenska dijaška zveza** je izdala „Potovalno listino“ za katoliško-narodno dijaštvo v kakih 500 izvodih. Našemu dijaštvu bo dana prilika, da o počitnicah potuje po lepi slovenski domovini in jo proučuje, se medsebojno spoznava in obiskuje. Slovensko gostoljubje, ki je od nekdaj slovelo, naj bi se pokazalo i letošnje počitnice napram dijaštvu, ki se izkaže s „Potovalno listino“ Slov. dijaške zveze. „Listina“ je tako urejena, da ima vsaka posebno številko, potovalčovo ime, potrdilo in podpis predsednikov in tajnikov in potovalčev lastnoročni podpis. Vsi krogi, ki so naklonjeni katoliško-narodnemu dijaštvu, naj bi sli na roko dijakom potnikom. In gotovo bo to storila naša prečastita duhovščina, ki je vedno pomagala radi volje dijaku na potu, storila bo tem rajši to, kar je sveto nji in našemu narodu. Pa tudi na druge prijatelje se obračamo, da gredo na roko našemu dijaštvu na potovanju; ako ne more pri tovarišu dobiti dijak potrebnega, naj mu bodo odprta po možnosti vrata slovenske gostoljubnosti pri prijatelju katoliško-narodnega dijaštva. Vsem, ki bodo kakorkoli podpirali naše stremljenje, že vnaprej iskrena zahvala!

* **Romarski vlak.** Mnogi povprašujejo pri „Kršč. soc. zvezi“, ali se bo priredil letos kak romarski vlak. Na to vprašanje naznanjamo, da se priredi slovenski romarski vlak v Marijino Celje med 1. in 8. avgustom, pozneje koncem avgusta pa bo šel romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje, ako se bo oglasilo dovolj romarjev. Ker more železnica od Kapfenberga do Seewiesena naenkrat prepeljati le 700 romarjev, zato bo letos število romarjev omejeno na 700, da ne bo treba enemu delu udeležencev čakati okoli 4 ure na vlak v Au-Seewiesenu. S tem bodo odstranjene vse sitnosti, ki so dozdaj nadlegovale romarje. Natančnejša poročila se pridejo, ko bodo pogajanja z upravo južne železnice končana.

* **Slovenski viničarji.** Med viničarji raste zanimanje za kmečko zvezo, ki združuje pod svojim okriljem vse kmečko prebivalstvo različnih panog in vse njegove odkrite prijatelje. Niti liberalci, niti socialdemokrati se niso dosedaj zmenili za te stano-ve, ker nimajo smisla za to, kar je prebivalstvu na deželi koristno. Slovenski viničar se bo odslej trdno oklepal kmečke naše organizacije in bo v njej iskal uresničenje svojih želj.

* **Za slovensko mejo.** Naša katoliško-narodna organizacija še so mlade in nimajo gmotnih sredstev, da bi z nakupovanjem posestev delale ob meji za slovensko stvar. Naši prvaki in pa liberalni demarni zavodi, ki so obogateli z ljudskim denarjem, bi pač lahko kaj storili, a pri njih ni narodne požrtvovalnosti, ampak samo narodna fraza. Vendar se naše organizacije zavedajo svoje dolžnosti tudi napram nevarnosti ob meji in za to jo hočejo v izobraževalnem oziru organizirati do zadnje koče. Slovensko ljudstvo, slovenske rodoljube pa prosimo, da nas gmotno bogato podpirajo. Doneski se naj

pošiljajo s pristavkom „za mejo“ S. K. S. Zvezi v Mariboru.

* **Zveza liberalnih društev** se je ustanovila v Celju. Predsednik za parado je nadučitelj Pesek, pravi predsednik pa je bivši študent in „Domovnin“ urednik Lesničar v Celju. V Mariboru bo zastopal to liberalno napravo dr. Lj. Pivko ter skrbel na izobraževalnem polju za razpor in boj tudi med obmejnimi Slovenci. Vsak član včlanjenih društev bo moral plačevati 20 vinarjev za razdiralno društvo. Ako bodo vsi člani plačevali, so liberalni gospodje res lahko veseli lepih dohodkov.

* **Členi generalnega štaba** so došli v Celje in ostanejo tamkaj do 16. t. m. Iz tega se sklepa, da se bodo prihodnji cesarski manevri vršili na Stajerskem.

* **Protijudska stranka** se lahko imenuje Narodna stranka z ozirom na njeno stališče napram ceželnoborski volilni preosnovi. Veleposestvo in trgovske zbornice je že popolnoma prepustila Nemcem, v tem oziru ne pozna več slovenskih narodnih zahtev. Privolila pa je tudi v to, da kmet in njegov delavec, bodisi hlapec, viničar, ali drug delavec, ne smeta več skupno voliti, ampak ločeno! S tem boče zanesti razpor med kmečko ljudstvo, da boče potem lažje v kalnem ribarila. Kmečko prebivalstvo naj voli skupaj, kakor trpi in dela skupaj, a njegov upliv na postavodajstvo se mora zvečati s tem, da se mu da več zastopnikov. Sedaj ni več čas za nove volilne skupine in za nadaljno razdeljevanje ljudstva, ampak za splošnost in enakost pri volilni pravici. Narodna stranka dela v vprašanju ceželnoborske volilne pravice odločno protijudsko politiko!

* **Roblek in resnica.** Iz Dunaja se nam poroča: Čitali smo, kar je poročal Roblek na shodu liberalne stranke v Celju. Toda njegovo poročilo je neresnično. Resolucije, da bi se dali vsem narodom zastopniki v ministrstvu, niso pokopali, kakor Roblek poroča. Mladočehi, Poljaki in češki „klerikaleci“, ampak Mladočehi in češki radikaleci. Poljaki in češki „klerikaleci“ so glasovali za resolucijo. — Tako poročilo iz Dunaja. Kakor se vidi, je dvojno mogoče, ali še Roblek sploh ne razločuje strank v državnem zboru, ali pa tudi ni za resolucijo glasoval, ampak bil izven zbornice, kajti sicer bi vsaj Poljake moral videti, kako so glasovali. Oboje je značilno za dičnega poslanca Robleka, ki je izvoljen sicer od neodvisnih kmetov, a je sedaj pokoren sluga celjskih doktorjev.

* **Jošt rabi vojake** za svojo gospodarsko vojsko. Pri izbiranju teh je srečno izbral dva Miloša. Eden — kralj zelenega Pohorja — po domače — je znan kot najljubejši agitator „Narodne stranke“ v Dravski dolini, drugi Miloš iz Šaške doline je izstopil iz katoliške cerkve, da bo lažje in plodonosnejše med slovenskimi katoliškimi kmeti deloval. Prvi Miloš Stibler je te dni vstopil v liberalno armado v Celju. Nešteto krat je grozil, da bo uničil vslo gospodarsko organizacijo S. K. Z., zato mu kmetje pokažite povsod vrata, kamor se bo prikazal. Miloš Stibler je agitator „Narodne stranke“ v Celju, kateri bo — po ovinkih — z gospodarskim delom hotel pridobiti ljudstvo za „Narodno stranko“.

* **Slov. dij. zvezi** so poslali podporo sledeči č. gg.: Klavžar Ivan, kaplan v Starem trgu pri Ložu 2 K, Špendal Franc, župnik v Trzinu 2 K, J. Karlič, župnik v Sorci 2 K, Adolf, Knol, župnik v Kolovratu 2 K, Avg. Šinkovec, župnik v Škofji Loki 2 K, Ivan Kramar, beneficiat na Vašah 2 K, Ivan Azman, župnik v Gorjah 2 K, Eduard Janežek, župnik pri Sv. Marjeti poleg Rim. toplice 2 K, č. g. župnik v Smledniku 2 K, Ivan Baloh, kaplan v Dobropoljah 2 K, Alojzij Kokelj, župnik v Vurbergu pri Ptuj 2 K 50 v, Dr. Josip Marinko, profesor v Nov. mestu 2 K, Val. Bernik, župnik na Homcu 2 K, Ant. Kocbek, župnik pri Sv. Križu nad Mariborom 2 K, Fr. Repolusk, župnik v St. Vidu p. Mislince 2 K, Tomaž Potočnik, župnik v Breznici pri Žirovnici 2, Nik. Starčinski, žup. uprav. v Trbojah pri Medvodah 2 K 50 v, Ivan Pajtlar, župnik v St. Rupertu v Slov. gor. 5 K, Najskrenejša zahvala vsem podpirateljem bodi izrečena tu mesto pismeno! Naj bi našli ti č. gg. mnogo posameznega med našo inteligenco, ki naj bi v obilnem številu pristopila med podporne člane „Slov. dij. zveze“. Podpornik plača na leto 2 K, obilo naj bi naraslo število podpornikov po agitaciji in delu! Prispevki naj se tekom počitnic pošiljajo na naslov: Franc Kovač, štud. jur. Ljubljana, Ravnikarjeva ulica 10. Ravnotje naj se tudi pošiljajo leposlovne in poučne knjige ter molitveniki! Opozarjamo zlasti dijaštvo našega mišljenja, naj bo na tem polju posebno delavno! Odbor.

Mariborski okraj.

m **Mariborska čitalnica** je obhajala dne 4. julija odhodnico g. profesorja Košana. Različni govorniki so slavili vrline g. profesorja.

m **Umrl je** v Mariboru, dne 4. julija gospod Ignac Widgay. Bil je dolgoletni načelnik mariborskega veteranskega društva.

m **Maribor.** V prvem treh ribnikov sta se dne 2. t. m. pri veslanju utopila mlada trgovska pomočnika Alojz Nuč in Emil Moschitz.

m **Častno število** narodnih kresov p'apoloajo je na predvečer naših blagovestnikov po širnih Slovenskih goricah. Pogrešali smo letos enega na takozvanem „Ojstrovcu“ v spodnjem delu Slovenskih goric.

m **Na čuden način** so častili letos mariborski narodovci god sv. Cirila in Metoda. Na predvečer so napravili, kakor običajno, izlet k Sv. Urbanu. Mislili smo, da bomo slišali tudi kaj o naših blagovestnikih Cirilu in Metodu, mesto tega pa se je hudoval nek pisar v strašno okornem govoru nad „gotovo“ stranko, češ, da je zanesla razpor v Ciril in Metodovo družbo in da je noče podpirati. Ne zdi se nam vredno, se z njim prerekati, saj menda sam ni

razumel, kaj je govoril. Nazaj grede pa so začeli nekateri peti naravnost nesramne pesmi, tako da jih je morala neka gospa opozoriti, da se take pesmi ne pojejo v navzočnosti dam. Takih „častilcev“ se sv. Ciril in Metod pač ne moreta veseliti!

m **Ljubljanska Zadruga zveza** je ustanovila za spodnještajerske posojilnice in zadruge podružnico v Mariboru. S tem je ustregla že davni želji po samostojni gospodarski organizaciji na Spodnjem Stajerskem. Podružnica že deluje nekaj mesecev, a pisarna z uradnimštvom itd. se je otvorila 1. julija. Pisarno vodi naš spodnještajerski rojak Vlač. Pušenjak. — Namen podružnice je, delovati za razvoj in razširjanje zadrugništva na Spodnjem Stajerskem. To svojo nalogo bo izvrševala podružnica s tem, da bo dajala v vseh zadrugnih zadevah pismene in ustmene nasvete, prirejala predavanja, gospodarske shode, tečaje itd., ustanavljala zadruge, poučevala in nadzorovala že ustanovljene zadruge ter vršila tudi drugo gospodarsko delo. — Vse spodnještajerske posojilnice in druge zadruge, izobraževalna društva, kakor tudi posamezniki se naj obračajo v vsaki gospodarski zadevi na podružnico, vzlasti, če želijo predavanja. Uradni dnevi podružnice so vsako sredo in četrtek dopoldan in dobijo lahko takrat upravitelji zadrug kakor tudi drugi posamezniki ustmena pojasnila. Naslov se glasi: Podružnica „Zadrugne zveze“, Maribor, Grajski trg 2. Pisarna je v prostorih ljudske posojilnice (na levo).

m **Hoče.** Abiturientinja gđe. Irma Scheligo je napravila maturo z odliko in je nastopila pri nas že 1. julija t. l. službo kot suplentinja.

m **Puščava.** Dne 2. julija se je v naši samotni zbrala ogromna množica ljudi, da bi slovesno obhajala cesarjev jubilej šesdesetletnega vladanja, jubilej 50 letnega mašništva papeža Pija X. in pa jubilej Lurške M. božje, ki deli že 50 let v Lurdu milosti za ves svet. Za to trojno slovesnost se je zbrala dekanija Maribor na desnem bregu Drave pri slavnoznani Materi božji v Puščavi, katero cerkev so prevzvišeni knezoškof za to slovesnost naknadno določili. Zbrali so se romarji iz štirih dekanij. Najprej so se pripeljali s poštnim vlakom romarji iz Maribora in od Sv. Magdalene, 480 oseb. Potem pride velika procesija iz Ribnice in Sv. Lovrenca. Okoli pol 9. ure sta dospeli mnogobrojni procesiji iz Lambaha in Ruš. Domače deklice vzdignejo tron Marije Device in gredo procesiji nasproti — ganljiv sestanek. Naposled še dospejo romarji od Sv. Ožbalt. Pridigo in slovesno sv. mašo je imel g. dekan od Sv. Magdalene. Bila je lepa in vspodbudna slovesnost.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Novoizvoljeni občinski odbor cogetinski si je izvolil dne 5. julija za župana vrlega katoliško-narodnega kmeta g. Franca Fras. Za prvega svetovalca g. Franca Polanec in za drugega svetovalca g. Jožefa Vogrin. Na krmilu so torej sedaj sami zavedni možje. Upamo od njih oziroma od župana, da bodo sklenili slovensko uradovanje znanprej.

m **St. Lenart** v Slov. gor. V „Slov. Narodu“ se hudojeto dva Narodna strankarja čez našo okrajno hranilnico, in sicer jeden radi tega, ker hranilnica obvaruje stranke vseh nepotrebnih odvetniških in notarskih stroškov s tem, da brezplačno za nje napravljajo vse zemeljknižne stvari, drugi pa radi tega, ker si je drznila hranilnica najeti strokovno izobražene revizorje, a ne njega. Ker sta dotična revizorja mlajša kakor dopisnik, so norčuje iz njih, ker menda dopisnik misli, da je človek, čim več križev ima na hrbtu, tembolj sposoben za revizorja, akoravno nima nobene strokovne izobrazbe. Da izvirajo vsi ti izbruhi iz dobičkaželjnosti in strankarske strasti ter nimajo nobene stvarne podlage, priča vesel pojav, da se hranilnica dosti lepše razvija sedaj, ko ljudje brez dragih stroškov dobivajo posojila kakor poprej, ko so razni odvetniki blagodejno v prid zavpoda delovali. Kmetje pa lahko spoznajo, da so pristasi Narodne stranke le tedaj njih prijatelji, kadar veliko od njih zaslužijo, sicer pa napadajo in blatijo vsako kmečko organizacijo. To je delo za gospodarski napredek slovenskega ljudstva, kaj ne, odvetniški generali Narodne stranke?

m **Iz mladeniškega shoda pri Sv. Trojici.** K obširnejšemu poročilu o našem mladeniškem shodu dodajamo še poročilo o značilnih nakanah, s katerimi so nam na povratku domu skušali škodovati naši nasprotniki. V gostilni g. Rojka zbrali so se trojiški posili-Nemci. Priče iz trga pričajo, da ti ljudje navadno ne obiskujejo Rojkove gostilne, le takrat, kadar imamo mi kako slavnost, se zberejo tu, da lahko izzivajo in psovajo. Pozorišče je izdajalo, da so najeti skušali z izzivanjem povzročiti prepir v in pred Rojkovo hišo, na nasprotni strani ceste so pa po vrsti stali gotovi ljudje z orožjem, ki so najbrž niso izpostavljali v ogled, tudi radevednosti niso pasli na cesti, saj trojiški eestni prah menda že poznaajo, ampak brežičeni brzojav čez cesto je dišal po našem drugem. Izvedeli smo tudi, da se je slavno orožništvo skrajno balo, mi mladeniči bi gotovo v trgu motili javni red in mir. Prazne skrbi, na vseh mladeniških shodih je vladal boljši red in mir, kot navadno v trojiškem trgu ob nedeljah ali pa posebno na znanem, v podrobnostih znanem Maibaumfest pri Sv. Benediktu, ko smo cele noči morali po-

slušati razne goste, tudi enake trojiške, ki so po nepotrebnem čuvali trško varnost. Saj se poznamo, le ne mečite peska v oči, resnica se vendar da izpričati. Dva gospoda sta nas prišla izzivat s frankfurtarskimi znaki. Gospoda, ne mislite si, da sta nas s tem posebno razdražila, mi vama niti ne zamerimo, pač pa vaju globoko pomilujemo. Mladenci, mi pa na delo, katero smo si na svojem shodu zasnovali, pokažimo, koliko dobička nese izdajalski trak.

Mladenici.
m Sv. Marijeta ob Pesnici. Javni shod S. K. Z. pri Sv. Marijeti ob Pesnici, ki se je vršil na Petrovo, dne 29. rožnika t. l., se je izvršeno obnesel. Predsedoval je shodu predsednik K. Z., dr. in deželni poslanec g. Roškar. Gospod župnik Franjež pozdravi kot podpredsednik shoda v imenu mnogostevilnih zborovalcev gospoda poslanca, kateri nato v temeljitem in poljudnem govoru poroča o svojem delovanju v državnem in deloma tudi v deželnem zboru. Navdušuje zborovalce z živahno besedo za združitev v K. Z. ter govori o predlogih, s katerimi bi se zboljšalo žalostno gospodarsko stanje kmetijskega stanu, o razbremenitvi kmetijskih posestev, na katerih so vknjižene velikanske svote dolgov in o potrebi domačih denarnih zavodov, ki bi dajali za najnižje obresti cen kredit. Omenja tudi posebno važen predlog o zavarovanju vseh kmetijskih delavcev, obrtnikov na deželi in malih posestnikov. Govori o predlogu, kojega je stavil v državnem in deželnem zboru, da bi produkcijo bakrene galice vzela država v roke, ter tako prepredila izkoriščanje vinorejcev od judovskih kartelov, kateri nam narekujejo za galico naravnost krivične cene. Razmotriva tudi predlog, po katerem bi država vzela skrb za ljudske šole v svoje roke ter tako olajšala breme deželi in občini. Proti vladni predlogoma o odprtju srbske meje ter zvišanju davka na žganje se odločno protestira, ker bi izvršitev teh predlogov zelo škodovala kmetu, katerega se itak slabo dovolj godi. Gospod poslanec poroča tudi o svoji interpelaciji na ministrstvo za uk in bogočastje o nepotrebnih šoli v Grušovci. Daljave od različnih hiš do te šole so zmerjene naravnost napačno. Zahteval je, da se te daljave še enkrat nepristransko in temeljito zmerijo. Proti tej šoli se vsi zbrani zborovalci odločno izrečejo, ker niso dani pogoji, da bi šola prosperovala, pa se jim ta vendar vsiljuje. Najodločneje se zahteva, da se takoj začne regulacija Pesnice v drugem delu. Na mnogostevilna stavljenja mu vprašanja je g. Roškar v vseobčo zadovoljnost odgovarjal. Njegova iz srca prihajajoča jasna in krepka beseda je segala vsem zborovalcem globoko do srca. Spoznali smo, da ima g. Roškar srce in voljo, pa tudi zmoglost, zastopati naše koristi na merodajnih mestih. Zbrani so z velikim zanimanjem glasno odobravajoč sledili njegovemu krasnemu in nad poldrugo uro trajajočemu govoru, se mu pristrčno zahvalili za njegovo pošteno in značajno delovanje, mu izrekli svoje neomejeno zaupanje in izrazili srčno željo, da bi gospod poslanec še večkrat prišel k nam.

Poljčane. Že v soboto večer je oznanjalo pokanje topičev, da se živi v Poljčanah slovenski duh. Proslavljali smo sv. slovanska apostola, obenem pa vabili k slavnosti prihodnjega dne. Ko smo šli v nedeljo k sv. opravi, ozrl se je nihote vsak na visoko plapolajočo trobojnico pri g. Gajšku, ki nas je klicala za popoldan tja. Slovenska kmečka zveza je namreč priredila shod, vrto tamburaško društvo iz Šmarja pa veselico. Kmalu po 3. uri odpravi gospod Mlakar kot predsednik zborovanje in pozdravi navzoče, ki se jih je zbralo v kljub slabemu vremenu precejšnje število. Nato pa da besedo navdušeno pozdravljenemu g. Poslancu Pišku. V dolgem govoru opozarja g. poslanec najprej na resnost časa v verskem oziru. Razni Wahrundi, Massaryki, svobodnismiselniki, študentje in slabi časniki se zaganjajo v vero že sedaj, ko je vendar še 90 odstotkov avstrijskih prebivalcev katoličanov. Nato govori o državnem zboru. Omenja važnost raznih odsekov, kjer so povsod zastopani poslanci „Slov. kluba“, ki bi lahko marsikje več dosegli, ako bi imeli podpisane pismene pritožbe ali peticije od ljudstva v roki. Zato naj bi pošiljali v vsaki zadevi svoje zahteve pismeno poslancem. Nadalje govori o nalogah, ki jih ima državna zbornica rešiti še v sedanjem zasedanju: o agrarni banki, o obligatoričnih kmečkih zvezah, o prepovedi izvažanja sena iz države, o šolah, posebno z ozirom na pouk o kmetijstvu, živinoreji in drugih potrebnih strokah, ki bi se jim naj posvetila zadnja leta ljudske šole, o pogodbi s Srbijo i. dr. Končno daje pozornim poslušalcem razne nasvete o sejanju koruze mesto ajde, o odpravi raznih težkoč pri podeljevanju podpor s pomočjo cenilnih komisij in občinskih odborih, o peticijah zaradi žganja in odgovarja na razna vprašanja: o dopoldanskem pouku na ljudskih šolah, o zavarovanju pri vlad i. dr. Še enkrat opozarja na resnost časa se zahvali zborovalcem za pozornost in odda besedo g. Mlakarju. Govornik se zahvali g. poslancu in govori o Kmečki zvezi. Prejšnja zbornica s svojimi 351 poslanci ni imela niti ene tretjine kmečkih poslancev, dočim je po novem volilnem redu v zbornici 319 agrarnih poslancev. Žal, da niso trdno združeni. „Agrarna zveza“ je le prostovoljna. Zato pa je treba med kmečkim ljudstvom trdne organizacije v kmečkih zvezah. Vlada je leta 1848. strla sicer verigo sužnosti, a prepustila ga drugim verigam, verigam

liberalnega kapitala. Da se teh otresemo, je treba, da se oklenemo agrarnih zvez. V to svrhu je ustanovljena „Slov. kmečka zveza“ za Sp. Stajersko s sedežem v Mariboru, v katere področje je izmed 32 tisoč kmečkih posestev sedaj že 18 tisoč. Oklenimo se torej te zveze, dobiček bo velik! Med splošnim odobravanjem sklene g. Mlakar svoj govor in zaključni zborovanje s trikratnim „živio-klicem“ na presvitlega jubilara našega cesarja, ki stoji kot osiveli starček na čelu države demokratizirane le po njem. Navdušeni „živio-klici“ so sledili izvajanju govornika. Nato se je ustanovil pododbor Kmečke zveze za Poljčane. Predsednika smo dobili v odličnem gospodu Prešernu. Udje se sprejemajo v nedeljo po sv. maši pri g. Ronerju, organistu v Poljčanah. Kmetje, v združenju je naša moč! Pristopite v obilnem številu h Kmečki zvezi! Po zborovanju se je razvila prijazna zabava, ki se pa zažigala slabega vremena ni mogla vršiti na prostem. Iskrena zahvala izvrstnemu tamburaškemu društvu, ki nas je razveseljevalo s krasnimi proizvodi. Tako se je vršila naša Ciril in Metodova slavnost v najlepšem redu in v splošno zadovoljnost. G. poslancu in g. Mlakarju izrekamo tem potom iskreno zahvalo za obisk in za podučljiva govora, obenem pa tudi prošnjo, da nas obiščeta še večkrat.

Iz slovenjebistriškega okraja se nam piše: Gorje okraju, ki ima slabe gospodarje! V slovenjebistriškem okraju gospodarijo bistriški posilnemoi; v njihov rog trobijo poljčanski Bauman in Gruntnerev Tona. Ta družba je v šestih letih napravila okraju dolga okoli 200.000 K. Za ceste je razizdala 90.000 K, a kam je šlo 110.000 K? Zapravi jih niso in ne v svoj žep dajali, pa po nepotrebnem so jih izdali; gospodariti ne znajo; za vsakoletne stroške jim ni bilo dosti, da so pobirali 40% okrajnih doklad — šlo je še za iste redne in nepotrebne stroške okroglih 100.000 K rakom živigat! Stieger, Versolati, Bauman e tutti quanti znajo za se s svojim denarjem prav dobro ravnati, gledajo na vsak krajcar, — ker je njihov — a nepotrebno, kaj ne, bi bilo varčevati z okrajnim denarjem? Saj bo kmet plačal! Take prijatelje imate vi kmetje! In nekateri kmetje so se zmiraj tako pametni, pa se še Stigerju zmiraj na pete obešajo! Kdaj se bomo otresli gospodarjev, ki so okraj tako zadolžili? Kdor se danes drži z Bistričani, je izdajica kmetov; on pomaga, da okraj zabreže še v večje dolgove! Prejšnji načelnik Stiger je še bil vsaj vedno doma, samo takrat, ko je šel v Gradec v deželni zbor govoriti dolge govore, tedaj ga pač ni bilo dobiti, tedaj smo si bili pač siromaki, ki smo imeli kaj opraviti pri okrajnem zastopu, tako dolgo je govoril! Wiesthaler pa še ne stanuje v Bistrici, ampak v Mariboru, in srečen si, če ga dobiš, ako imaš kaj opraviti. Naš načelnik je tudi c. kr. notar s sedežem v Slov. Bistrici. Torej sedež ima v Sl. Bistrici, stanuje pa v Mariboru. Ko sem to slišal, je začelo v moji kmečki butici vreti, pa sem tuhtal, kako bi bilo to mogoče: notar biti v Slov. Bistrici in stanovati v Mariboru, načelnik biti okraja, pa v okraju ne stanovati; to mi ni šlo v glavo. Zdaj se mi razjasni v glavi, in spomnim se, da so mi babica po zimi na peti pravili, da je na svetu nekaj takih ljudi, ki so v istem času na dveh krajih! Tedaj moja butica sicer ni mogla razumeti, kar so mi babica — naj jim bo zemlja lahka — pravili: pa ko bi zdajle vstali in šli gledat notarja in načelnika Wiesthalerja, bi pač veseli rekli: Ali ti nistem pravila, da je res, in ti porednež mi nisi verjel! Samo to mi se zdaj ne gre v glavo, kako se tozadevne postave izpolnjujejo. — No, naj še svet izve, kaj je že vse storil naš novi načelnik! Prvo delo je bilo, da je doklade zvišal! Drugo delo njegovo: Hitro si je izposodil 10.000 K, seveda ne za se, za okraj je ta dolg napravil! Zavoljo lepšega so rekli, da bodo ta dolg hitro poplačali; torej so ga gotovo že tudi plačali! Ako so ga pa že plačali, potem je to čudež! Naravno je namreč nemogoče, da bi Stieger in njegova tovaršija, ki so dozdaj znali le dolgove delati, — se spreobrnila in začeli dolgove — plačevati!! To je naravnim potom nemogoče! To bi se bilo zgodilo, če se je zgodilo, pod uplivom izvennaravnih moči! In potem mi še naj kdo reče, da čudežev ni več! Pojdi v Bistrico, nevernež! Pa vkljub zvišanju doklad, vkljub posojila toži naš načelnik, da so blagajne prazne, da komaj redno izplačujejo cestarje in druge malenkosti! O ti preklicana suša, kako huda si, da še železne blagajne okrajnega zastopa posušiš! Kličemo našim poslancem, da stavijo nujni predlog in zahtevajo od ministrstva takojšno pomoč od suše prizadeti blagajni našega načelnika Wiesthalerja! Da mi do prihodnjice potrpite! Še več bodele zvedeli!

Ptujski okraj.

p Ptuju. Skupno jubilejno procesijo napravijo župnije Sv. Peter in Pavel, Vurberk, Sv. Urban in Sv. Marko v četrtek, dne 16. julija jutraj ob 6. uri na Ptujsko goro k Materi božji. Med potjo pridružijo se tudi župljani od Sv. Martina na Hajdini.

p Ptuju. V soboto, dne 4. julija popoldan ob 3. uri je tresčilo v hišo posestnika g. Franc Simončič v spod. Mestnem vrhu. Poslopje je zgorelo skoraj do tal, pa tudi velik del kmetijskega orodja, krme itd. Živina je rešena.

p Ptuju. V nedeljo dne 5. julija so na Ptuju pokopali protestanta Falkeja. Prišel je tudi glasoviti Mahnert iz Maribora, ki v zadnjem času sploh kaj rad zahaja na Ptuju; rad bi pač že kmalu videl v tem nemškutarsko menda najbolj zagrizenem mestu v Avstriji protestantsko cerkev in farovž. To je tisti Mahnert, ki je dne 3. julija v Inomestu na nekem zborovanju vzbujal dijakke proti katoliški cerkvi, rekoč: „Naš boj velja Rimu, ki je Nemcem sovražen. Srčno pogledimo nasprotniku v oči in udarimo ga z edino pravim orožjem, z geslom: proč od Rima! Le dejanje nas more danes od Rima ločiti. Mladina mora imeti toliko poguma, da mirno požre tistih par sitnob radi odpada. Cilj je tako svet, tako vzvišen, da se konečno ne gre za par eksistenco (življenje mladih ljudi), ki se pri tem pogubijo. Vendar nemškega ljudstva mora biti le svobodni protestantizem.“ To je tisti Mahnert, ki najhujše dela za odpad od katoliške cerkve na Stajerskem; to je tisti Mahnert, ki je ob enem poseben prijatelj Ornigov.

p Ptujska okolica. Po dolgotrajni, malodane dvemesečni suši smo vendar v soboto dne 4. julija dobili dež, ki pa je žalibog trajal komaj pol ure. Vtila se je huda ploha, na nekaterih krajih, kakor na Pragarskem in Cirkoveah je pobla toča; strela je tudi mnogokje užgala hiše, kakor na Hajdini; na Mestnem vrhu pri Ptuju je strela udarila v neko kmečko hišo, ki je kmalu pogorela do tal; prebivalci so si rešili le golo življenje. — Kako strašna beda vlada v ptujski okolici vsled suše, je razvidno iz tega, da so kmetje, zlasti manjši posestniki, začeli prodajati krave, in kar je najžalostnejše, po sramotno nizki ceni. Tako je n. pr. v Ptuju cena mesu silno padla; meščani imajo torej še korist iz kmetov največje nesreče! Če se pomisl, da je sedaj skoraj povsod goveja živina edini pomoček in vir dohodkov za nesrečnega poljedelca, in da je kravica malim posestnikom sploh dvetretjini njih življenja, potem pač lahko vsak spozna, da je kmet ptujske okolice neposredno pred poginom. Gospode poslance prosimo nujne pomoči! Ljudstvu proti naravnost lakota!

p Na Bregu pri Ptuju je Ornig, kakor poročajo nemški listi, zagotovil zgradbo nemške šole. Slovencem sovražni nemški sulferajn je baje obljubil za to šolo 100.000 K. Da se Breg utaplja v šnops in „Stajerca“, je pač znana stvar, ki se ne da več predrugačiti. A Hajdin svojih otrok nikdar ne bo prodal za Judežev groš; Hajdinčanom je in ostane sveta njih vera in njih materni jezik. Torej, pozor pred Judeži, ki bodo fudi hajdinske otroke lovili v nemško šolo!

p Na Turnišu (Hajdin) je pred kratkim zgorel gozd v obsegu 24 oralov. Govori se, da je vsled suše zanetil ogenj iz železnice.

p Slovenja vas pri Ptuju. Dne 30. rožnika t. l. smo bili volilci poklicani k obč. volitvi, katera je bila, kakor zakon zahteva, razpisana in pri cerkvi oznanjena. Pustili smo torej delo na stran in korakali kakih 40 mož proti Slovenji vasi. Pa kako se začudimo, ko so nas med potjo obveščali pastirji in ženice, da baje ne bo volitve; seveda jim nismo verjeli. Ko pridemo k županu Petku, pogledamo na občinsko desko. Tam stoji zapisano in še prbito, da voli III. razred od 8.—10. ure predpoldne. Ura 8 je minula, ko vstopimo, pa čudno, tam vidiš same volilce, o županu ali kakem odborniku pa ni sluha ne duha. Ko vprašamo po njem, se nam niti rado ne odgovori in še le drugi volilci znajo povedati, da so bili obveščeni, da je g. Petek šel od sela proti Ptuju. Lahko si mislimo, v kakšnem stanju smo bili ostali, ki smo čakali volitve ali vsaj kakage obvestila. In eden tamkajšnji odbornik se je vendar toliko opogumil, za kar smo mu hvaležni, da nam je povedal, da je dne 29. m. m. opoldne prišla iz glavarstva odpoved volitve in da župan tega ni mogel razglasiti, ker je prišel pozno v noč domov. Toda nekateri naši možje so našli g. Peteka tam v bližnji krčmi, in se je zgovarjal, da ne more doma počakati. Zdaj presodite, dragi bralci, ali je to občinski red? Pravega vzroka tej komediji še do zdaj ne poznamo, ko to pišemo; pa ga vam že o priliki sporočimo. Ko bi slavno c. kr. glavarstvo res kaj takega ukrenilo, je županova dolžnost, nemudoma to naznaniti, kar bi se bilo lahko zgodilo, ne pa da ostane pri kupci in pride pozno v noč domov in še klobuk izgubi, kakor se je sam izrazil. Končno še pa vam, g. Petek, eno besedo. Če sami drage volje tako ravnate, si lahko mislite, kako mi kmetje o vas sodimo. Ali smo lahko ponosni s takim županom? Gotovo ne! — Volilci.

p Vurberg. Tudi pri nas na Vurbergu smo slovesno počastili naša slovanska apostola brata sv. Cirila in Metoda s tem, da smo na predvečer prav mogočno streljali na naših hribih, in v nedeljo jutraj pa na našem kanonhribu pri farni cerkvi. Poslali smo ptujskemu „Stajercu“ vest, da bo moral kmalu zaspati spanje pravičnega. Tudi več kresov smo zažgali po naših hribih v znamenje, da smo tudi tukaj verni Slovenci na straži in da gremo vsikdar v boj proti našim verskim in narodnim sovražnikom. Mi mladenci pa smo še posebej počastili god sv. Cirila in Metoda s tem, da se nas je 14 udeležilo shoda pri Sv. Trojici.

p Cirkovski dvojni praznik. Slovesno so zatrijančili zvonovi z visokega stolpa, zagromeli so možnarji na predvečer in na god sv. Cirila in Me-

toda, obenem praznik prvega sv. obhajila. Še naša srca so bila prijetno vzradoščena, kaj se-le srca nedolžnih prvoobhajancev, ki so v procesiji prišli v novo, krasno Marijino svetišče ter prvič poklekli h Gospodovi mizi v lepi telesni, a še lepši dušni obleki. Bili so kot angelji, zato so pa prejeli angeljski kruh. Vsi so bili v primerni starosti; iz 5. razreda ni bil nikdo, pač pa iz 4. največ, nekaj iz 3. eden celo iz drugega razreda. Kako nesramno torej laže „Stajere“ po svojih dveh podivjanih dopisnikih, ki sv. zakramentov sploh ne prejemata. Nemškutar in liberalci sta se združila, da za hrbtom napadeta dušne pastirje, v lice bi pa oba bila rada sladka poštenjaka. A volk se spozna tudi v ovčji obleki po svojem tulečem glasu. Kadar bo cigan učil sodnika in duhovnika, kako morata razlagati sedmo božjo zapoved, tedaj se bodo duhovniki ravnali po naukih tistega „Stajerca“, ki se ne sme prikazati na Ogrsko. Le povejte v svojem lažnjivem časopisu prvo resnico, da sovražita oba le zaradi tega dušne pastirje, ker se nista vidva nič dala za cerkev, pa morata večkrat poslušati tisto „fehtarijo“, kakor sta rekla drugim ljudem. V Cirkovcah in tudi v drugih krajih je že bilo prvo sv. obhajilo na dan sv. Cirila in Metoda. Znano je namreč dovolj, da izdajalec sv. vere postane ob prvi priliki tudi izdajalec narodnosti, torej dvakratni Judež. Sv. brata Ciril in Metod naj bi v mladih sreih srečnih obhajancev ohranila ljubezen do Boga in Marije in do slovenskega maternega jezika. — Razven lepih spominkov in malega zajutрка prejeli so vsi obhajanci barvane sveče, ki naj bi vsem svetile tudi pri zadnjem srečnem svetem obhajilu...

p Cirkovce. Zažareli so kresovi po zelenih vrhovih, pokazali se pri vinskih gorleah, naraščali na širnem žitnem polju. — Zažarela so naša srca v ljubezni do mile slovenske govornice, pokazali so se na prostem navdušeni Slovenci, naraščale so množice v svitu visokih plamenov. Gromoviti streli so odmevali ter pozdravljali zavedne slovenske sosesde kot gospodarje očetovske lasti in zveste varuhe sv. vere. Slava sv. Cirilu in Metodu! Sv. slovenska brata, čuvajta svoje hvaležne učenoe, nas Slovence, ki molimo Boga in častimo Brezmadežno v isem jeziku, v katerem sta vidva molila in učila! — Mi poljanci ostanemo v ogromni večini vrli Slovenci, dobri katoličani, odkrito udani svojim slovenskim duhovnikom, ki najhaljujejo sveto piko sv. Cirila in Metoda, ki največ store, da se najskrbneje čuvata oba predragocena biseri: sv. vera in krasna slovenska materina beseda. Ker tudi mi Cirkovčani vsled žalostnih domačih zgledov dobro vidimo in vemo, kako se nekateri iz sovražstva do Slovencev nalašč spakujejo v spakedrani nemščini, kako pa ravno ti ljudje s pomočjo par liberalcev najbolj blatijo vse znane domače in sosedne dušne pastirje, prižgali smo mnogo kresov, streljali iz železnih možnarjev in izvrstnih papirnatih topičev od prvega mraka pozno v noč. Bilo je kot o velikončnem vstajenju. Visoko, menda blizu pravih božjih zvezd, utrinjale so se nmetne naše rakietne zvezdice kot v pozdrav vsem prijateljem našega verskega in narodnega navdušenja, vsem pristašem slovenske kmečke in socialne zveze, ki smo si v veri in jeziku zvesti bratje, ki smo v slovenskih pokrajinah edini zanesljivi vojaki za čast naše vere in našega jezika, obenem svete vere in slovenskega jezika sv. bratov Cirila in Metoda. — Naše Cirkovce ostanejo katoliške, dokler pa katoliške, tako dolgo tudi slovenske, zveste sv. Cirilu in Metodu.

p Iz Ormoža. Dne 11. julija t. l. praznovali smo v Ormožu redko slavnost. Dne 11. m. m. je namreč bil odlikovan Ijopožd Petovar, posestnik v Ivanjkovcih, radi velikih zaslug, ki si jih je pridobil na vseh poljih; z zlatim zaslužnim križcem. Pri odlikovanju so bili navzoči vsi merodajni faktorji ormoškega okrajnega zastopa, prišli so tudi odborniki domače občine Mihalovci, zbrala se je vsa velika njegova rodbina — a tudi drugih prijateljev in znancev je bilo precejšnje število. — V prekrasnih, živih besedah orisal je baron pl. Neugebauer njegovo delovanje v občini mihalovski skozi 33 let kot odbornika, občinskega predstojnika in občinskega svetovalca, slikal njegovo delovanje kot okrajnega odbornika, kot šolskega ogleda, c. kr. poštarja ter konečno kot umnega kmetovalca.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Ni izključeno, da si bo razvitje sokolske zastave ogledala tudi šudmarka po svojem zastopniku.

1 Franc Ozvatlič, kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici, je dobil trimesečni dopust, da si dobi in utrdi zdravje! Iz srca želimo vrlemu gospodu, da se vrne krepak!

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše bralno društvo slovi vsled svojega dolgoletnega obstanka in vrlega delovanja hlače naokrog; kadarkoli priredi kako igro ali veselico, vselej mu je zagotovljen obisk od blizu in daleč! Tako je bilo tudi na Petrovo! „Mala pevka“, ki se je komaj teden poprej naglasila, je privabila gledalcev iz Središča, Velike nedelje, Sv. Miklavža bl. Ormoža, od Sv. Benedikta, Sv. Petra pri Radgoni; da so sosedne župnije, n. pr. Sv. Andraž, Kapela, bile častno zastopane, kdo bi se tem dvomil! Truda so stale vaje veliko, zato gre

tem večja čast gospodu vodju in igralcem! Uspeh je bil popoln! Igralo se je, kakor na velikih odrih! Posebej nvaliti enega ali drugega igralca, ne kaže, ker so vsi igrali mojstrski; še mali Miško je sam trdil, da noče biti najzadnji! Spremljevanje pevskih točk na citre in harmonij je bilo kaj lepo! — Pri vsem še omenim samo to, da so se igralci vglobili v svoje vloge tako, da je bilo videti življenje in ne igra! Enemu so silile solze v oči! Tako bi moralo biti vselej, potem bi nam take igre nudile res nekaj užitka! Da slavni jurjevski pevci in tamburaši niso bili samo nemi gledalci, da so tudi ta dan prav vro nastopili, pričata imeni: Koepek-Nemec, ki vsak prosti čas, ki ga imata sama, oziroma pevci in tamburaši, porabita v to, da naučita svoje zbere najnovejši komade! Zunanji gostom kličemo: „Bog povrni“ in „Na svidenje“, bralnemu društvu pa, da ras kmalu zopet povabi na enako zabavo!

Slovenjgraški okraj.

s Razbor pri Slovenjgradu. Ustanovni shod tukajšnjega izobraževalnega društva se bode vršil dne 19. julija t. l. Podrobnosti se bodo še objavile. — Suša je povzročila v tukajšnjem okraju toliko škode, da se je bati občutljivega gospodarskega poraza. Po uradni cenitvi je tri četrtinke poljskih pridelkov popolnoma uničenih.

s Razbor pri Slovenjgradu. Dne 23. junija smo imeli lepo priložnost, v večernem mraku opazovati, kako naši Nemci oziroma nemško-misleči Slovenci slavijo germanskega boga Votana in mu v čast zažigajo kresove. Tega smo sicer navajeni in se nam nič čudno ne zdi. — Čudno se nam pač zdi, da se jim pridružujejo tudi pristaši Narodne stranke. Iz tega smemo sklepati, da jih „Narodni List“ in „Domovina“ še nista poučila, kaj proslavlja Nemci ta večer; in sicer se čudimo tembolj, ker mislita ta dva lista, da imata samo ona patent na izobrazbo. Sicer jim to patentirano izobrazbo radi privoščimo. Hudomušni ljudje pa govorijo, da so hoteli naprednjaki proslaviti nemško-slovensko zvezo ob času izvolitve gospoda Ježovnika. Drugi pravijo, da to ni res, ampak so samo krompir pekli. — Bodi si temu kakorkoli — gotovo pa je, da bi nas o tem najlažje poučil gospod Rone — že ve zakaj. —

s Brezno ob Dravi. Tudi tukaj ob meji smo imeli v soboto zvečer kres v čast našima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Zakuril ga je vrli narodnjak g. Gregor Kozjak po domače Stopajnik.

s Pameče. V proslavo bisernega jubileja presvitlega cesarja uprizarili so dne 8. t. m. naši domači igralci-novinci lepo gledališko igro „sv. Neža“. Dasiavno so diletanti nastopili prvič na odru, reševali so vendar vsi svoje vloge v splošno zadovoljnost. Posebno pohvalo zaslužijo: zaveden Simforijan (J. Plaznik), mogočna Klavdija (F. Hajtnik), ter otroško-mila sv. Neža (J. Jamnik). Med mnogobrojnimi obiskovalci veselice si lahko videl navdušene Starotržane, vrle Smarčane, ter blage goste iz St. Janža in St. Petra. Pogrešali smo le sosesde Korošce. Pozdravil je občinstvo g. šolski vodja, zahvalil pa se ob koncu igre domači g. župnik, ki je izrazil željo, da se prav v kratkem zopet tako mnogoštevilno snidemo pri igri „Jurška pastarica“ v povečanje zlatega jubileja sv. Očeta Pija X.

s Družmirje pri Sošanju. Tukaj se snuje potrebno gasilno društvo s slovenskim povečnim jezikom za okolico Sošanj. Namestnija je dovolila ustanovitev. Gospod župnik Govedič so darovali 50 K v ta namen, želeli je, da jim še sledi mnogo darovalcev, ker stroški so veliki, posebno zdaj ob začetku.

Konjiški okraj.

k Iz Prihove. Hranilnica in posojilnica na Prihovi je imela prvo polletje 42.292 K 58 v prometa. Stevilka jasno kaže, da ta komaj eno leto delujoča rajfajznovka krasno vspeva in napreduje v kljub napadov raznih zahrbtnih hujšakcev.

k Prihova. Druga jubilejna procesija je privabila dne 2. julija še večje število romarjev nego prva k priljubljeni Materi božji na Prihovi. Bilo jih je 4–5000. Pri velikanski procesiji, ki je prišla od južne strani, so bili romarji: iz Konjice, iz Žiž, iz Loč in Sv. Jerneja. Pri Križanski kapelici se jih je ob 9. uri zbralo kakor lista in trave. Prihovljani so jih pričakovali z Marijino družbo mladine. Občno pozornost so vzbujali neustrašni mladeniči z Marijino svetinjo na prsih. Ob pohorske strani pa je prišla isti dan ogromna procesija iz Čadra in Keblja. Ob 10. uri je krasno in ginljivo govoril g. flekan Hrastelj o trojnem jubileju. Sv. mašo z asistenco je popeval g. konz. svetnik Benšek. Lepo slavnost smo končali ob 11. z molitvami za odpustke. Romarji so se zadovoljni razšli z veselim upanjem v srečo, da jim ljubi Bog kmalu podeli na priprošnje prih. Matere božje tako potrebnega dežja.

Celjski okraj.

c Celje. Zrelostni izpit se vrši na orgljarski šoli dne 16. julija t. l. Ob 7. uri jutraj se bo služila sv. maša, pri kateri bode navzoč mil. g. opat Fr. Ogradi, največji gmotni dobrotnik tega zavoda.

Izprašanih bode med 24 gojenci (zastopanih iz petih školi) 7 tretjeletnikov. Poleg cerkvenoglasbenih predmetov bode skušal g. dr. J. Karlovšek obnovo tajništvo, g. učitelj Fr. Kranjc nemščino, in g. Fr. Korun, glasbeni učitelj, na gosli. Razun treh so abiturijenti s službami že oskrbljeni. Prihodnje šolsko leto se prične 15. septembra t. l. v vili „Cecilijs“ št. 13, kakor po navadi.

c Liberalna Zadruga zveza v Celju je na zadnjem obnem. zboru spremenila pravila v toliko, da bode vsaka članica morala več let prej odpovedati članstvo, ako bode hotela odstopiti. Zadruga zveza je izgubila skoraj polovico svojih članic, odstopile so velike posojilnice na Primorskem in na Kranjskem, katere so plačevale lepe tisočake prispevkov na leto; radi tega so se dohodki za polovico zmanjšali, med tem ko so stroški od leta, do leta do leta večji. Saj je znano, da je list „Zadruga“ popolnoma pasiven, kar Jošt v vsaki številki sam priznava, razven tega pa pri Zvezi na novo nastavljen Miloš Stibler ne bo zastoj agitiral za Narodno stranko. Zato bo Zveza najprej onemogočila, oziroma otežkočila izstop. Posojilnice na Koroškem in Štajerskem, katere nočete še večjih bremen nositi in za dolgo vrsto let vzdrževati celjske liberalce, izstopite v najkrajšem času! Da so naša izvajanja resnična, dokazuje dejstvo, da celo liberalna zveza slov. zadrug v Ljubljani opozarja v posebni okrožnici zadruga na zgoraj omenjeno — ne baš preveč zadruga delo celjskih liberalcev.

c Slivnica pri Celju. V nedeljo 12. julija se vrši v Slivnici pri Celju shod Slovenske kmečke zveze. Shod se začne po rani maši ob pol 8. uri na prostem pred kaplanijo. Govori gospod državni poslanec dr. Korošec. Somišljeniki, pridite v obilnem številu.

c Sv. Vid pri Groblnem. V nedeljo 12. julija popoldne ob pol 3. uri se vrši v St. Vidu shod Slovenske kmečke zveze v gostilni g. Beuca. Govori gospod državni poslanec dr. Korošec. Kmetje, delavci, pridite v obilnem številu na shod!

c Prostovoljno gasilno društvo v Grajski vasi se zahvaljuje tem potom velečastitemu gospodu Matiju Randnu, int. proštu in dekanu v Doberli vasi za velikodušni dar 10 kron. Najiskrenejša zahvala!

c Laško. V nedeljo, dne 12. julija po večerni- cah bo v prostorih gospoda Suhelna v „Narodnem Domu“ občni zbor „Hranilnice in posojilnice v Laškem“. Sedaj se bo govorila jasna beseda o hranilnici in posojilnici. Tisti mažeži, katere je tako grozno črne videla Narodna stranka, so izbrisani in želeli je le, da se z največjo vnemo poprimemo svoje hranilnice in posojilnice, ki je sedaj najbolj varna in v najboljšem teku. Vsa hvala gre gospodom voditeljem, ki so nam v najhujšem navalu ohranili naš domači kmečki denarni zavod, da bomo ponosno govorili, na domačih tleh bomo domačini gospodarji. Obilna udeležba naj jasno pokaže, da se mi zanimamo za svojo stvar in da nas bivši konzum ni uničil. Zbirajmo in utrjujmo se, da pokažemo svetu, v edinstvi in skupnosti je moč laškega okraja. Veže nas vez katoliškega prepričanja, vsi smo navdušeni katoličani, uradnik, tržan, kmet, delavec, obrtnik ali trgovec. Kdor ni z nami, ta je zoper nas, in kdor se s svojim ravnanjem nam protivi, tega spoznamo za našega očitnega sovražnika, in takim rečemo: „Ne bomo vas nadlegovali, ampak v najlepšem miru pustili.“ Zraven si prizadevamo, da se politično utrdimo, in postali bomo nepremagljivi.

c St. Jurij ob juž. žel. Pretečeni teden smo imeli trikrat požar in sicer je pogorela dne 29. junija hiša Stukleku pri Sv. Primožu, dne 2. julija je pogorela kovačnica s hlevom in ledenico Jož. Podgoršek, posestniku v Vrbenem, in dne 4. julija je pogorela hiša Jožetu Koželj, posestniku v Podgradu. Vsi trije so bili zavarovani, a le za majhne svote. Na dveh krajih so zažgali otroci. Starši, skrivajte zveplenke!! Povsod je bila nevarnost velika, da se ne užgejo sosedna poslopja, ko bi ne bila takoj na mestu okoliška prostovoljna požarna bramba pod vrhim načelnikom Ludvikom Zugmister. Tudi tržka požarna bramba je prišla pozneje na pomoč.

c Mozirje. Kmečka hranilnica in posojilnica v Mozirju imela je prvi uradni dan 2. t. m. že nad 72.000 K prometa. Gotovo ne bo ugajalo dopisniku „Domovine“, ki se je izrazil, kedo bode zaupal svoje prihranke temu načelstvu. Kmetje se ne ozirajo na pisarjenje liberalnih časopisov, ampak se pridno organizirajo in podpirajo svoje zavoda. Gotovo najlepši odgovor kmečkim nasprotnikom. Živila kmečka organizacija!

c Mozirje. Po gornjesavinski dolini se razlega grom topičev, od vseh strani hiti cvet kmečkega prebivalstva v Mozirje, v dom novustanovljene kmečke hranilnice in posojilnice; mogočna slovenska trobojnica plapolja vsem došlecom v pozdrav. Vrši se prvi uradni dan kmečke hranilnice in posojilnice v Mozirju. Zelja, dobiti lasten denarni zavod v Mozirju, se je uresničila. Uresničile so se pa tudi nade, katere so gojili ustanovitelji, da se bo kmečko ljudstvo oklepalo svojega zavoda. Že prvi uradni dan je bilo nad 70.000 K denarnega prometa, kar znači gotovo lep začetek. Uradni dnevi se vršijo vsako nedeljo od 8. ure jutraj naprej. Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, posojila na knjižbo se dajejo proti 5%, posojila na poroštvo proti 5% obrestovanju. Prošnje za vkajžbo itd.

